

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԻ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ

2024

ԱԳՐՈՆՈՄԻԱ

ԹԵՍՏ 4

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆՍՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի՛ ուսուցիչ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի
անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք դրան
անդրադառնալ ավելի ուշ:

**Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության
համար:**

1 Նշվածներից ո՞րն է ջերմաստան օդի ջերմային ռեժիմի կարգավորման առանձնահատկությունը: (1 միավոր)

- 1) խողովակների ստուգումը
- 2) օդափոխությունը
- 3) պտղի քանակի կարգավորումը
- 4) գազափոխանակությունը

2 Պտղատուների տնկանյութի ստացման համար նախատեսված տնկարանը բաղկացած է (1 միավոր)

- 1) մեկ բաժնից՝ անգարային տիպի փակ գրունտով
- 2) հետևյալ երկու բաժիններից՝ սերմնաբուսակների և պատվաստվածների
- 3) հետևյալ երեք բաժիններից՝ բազմացման, ձևավորման և մայրուտների
- 4) մեկ բաժնից՝ սորտային այգի իր պատվաստակալներով և պատվաստացուներով

3 Տրվածներից ո՞րն է էտի ձև (ոչ եղանակ): (1 միավոր)

- 1) բնատումր
- 2) նոսրացումը
- 3) ձևավորումը
- 4) կունդը

4 Ո՞րը այգու տեղաձևման համակարգ կամ պտղատուների տնկման եղանակ չէ: (1 միավոր)

- 1) քառակուսի
- 2) ուղղանկյուն-քառանկյուն
- 3) շախմատաձև
- 4) զիգագաձև

5 Ո՞րն է խաղողի *Vitis vinifera sativa* L. ենթատեսակին պատկանող սորտերի շիվերի վրա բեղիկների առաջացման օրինաչափությունը: (1 միավոր)

- 1) մեկ հանգույց բեղիկով, մյուս երկուսը՝ առանց բեղիկի
- 2) երկու հանգույց բեղիկով, հաջորդը՝ առանց բեղիկի
- 3) երկու հանգույց բեղիկով, հաջորդ երկուսը՝ առանց բեղիկի
- 4) մեկ հանգույց բեղիկով, մյուսը՝ առանց բեղիկի

6 Ինչպե՞ս է արտահայտվում խաղողի վազի դրական գեոտրոպիզմը: (1 միավոր)

- 1) Արմատները առաջացնում են կողքային խիտ ճյուղավորումներ:
- 2) Վազի ստորգետնյա բունը ուղղահայաց դիրք է ունենում:
- 3) Արմատները ուղղաձիգ խորանում են:
- 4) Վազի վերգետնյա բունը հաստանում է:

7 Խաղողի վազի բազմացման ո՞ր եղանակը չեն կիրառում արտադրական պայմաններում սորտը պահպանելու համար: (1 միավոր)

- 1) ցողունային կտրոններով
- 2) սերմերով
- 3) անդալիսներով
- 4) պատվաստներով

8 Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում խաղողի վազի կտրոնների կիլչեցումը: (1 միավոր)

- 1) կտրոնի հիմքում արմատների առաջացման և աչքերի բացման միջև տևողության կրճատում
- 2) բողբոջների ուռչում և շիվերի աճի արագացում
- 3) անդալիս՝ առանց մայր վազից անջատելու տնկանյութի ստացում
- 4) կալյուսագոյացում՝ կտրոնի հիմքում առաջացող նախաարմատային հյուսվածքի գոյացում

9 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված վնասակար օրգանիզմների դեմ ինտեգրացված պայքարի իրականացման ընդհանուր սկզբունքները: (1 միավոր)

- 1) կանխարգելիչ և կարանտին միջոցառումների իրականացում
- 2) պայքարի եղանակների, միջոցների և գործիքների համատեղում
- 3) ֆիզիկական և մեխանիկական գործողությունների կատարում
- 4) ագրոտեխնիկական, կենսաբանական և քիմիական պայքարի եղանակների հաջորդաբար կիրառում

10 Բոլոր բուսակեր կաթնասուն վնասակար օրգանիզմներին բնորոշ անատոմիական առանձնահատկությունը որոշվում է՝ (1 միավոր)

- 1) ծնոտի կառուցվածքով
- 2) ամբողջ կմախքի կառուցվածքով
- 3) ոտքերի կառուցվածքով
- 4) գանգատուփի կառուցվածքով

11 **Տրվածներից ո՞րն է հողային կադաստրի գործառույթի բաղկացուցիչ մաս:** (1 միավոր)

- 1) հողերի բռնիտումը
- 2) հողերի առքը և վաճառքը
- 3) հողային անալիզների կատարումը
- 4) հողերի կարգաբանումը

12 **Հողի էրոզիա նշանակում է՝** (1 միավոր)

- 1) քարքարոտվածություն կամ ստրուկտուրագոյացում
- 2) հողածածկի քայքայում կամ հողատարում
- 3) հողային ռեժիմների ձևավորում
- 4) հողագոյացում կամ պրոֆիլի ձևավորում

13 **Տրվածներից ո՞րն է պարտադիր, որպեսզի արտադրանքը մակնշվի որպես օրգանական, բիո կամ էկո:** (1 միավոր)

- 1) Մննդի անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից գրանցում պիտի ունենա:
- 2) Պետք է վերամշակված լինի հատուկ տեխնոլոգիաներով:
- 3) Պետք է սերտիֆիկացված լինի լիազոր մարմնի կողմից:
- 4) Պետք է ստացված լինի միայն օրգանական պատրաստուկների կիրառման շնորհիվ:

14 **Ո՞ր շարքն է ներկայացնում գիտական երկրագործության բոլոր օրենքները:** (1 միավոր)

- 1) բույսի կյանքի գործոնների համատեղ ներգործության, անփոխարինելիության և համարժեքության, նվազագույնի, չափավորի և առավելագույնի, վերադարձի
- 2) բույսերի աճի, զարգացման, բերքատվության և հետբերքահավաքյա պայմանների ապահովման ու կարգավորման
- 3) անհերթափոխ ցանքերի, մոլախոտային բուսականության դեմ պայքարի, հերբիցիդների դասակարգման, հողերի հիմնական և մակերեսային մշակման
- 4) հողային հատկությունների և ռեժիմների, հողի մշակման համակարգերի, ցանքաշրջանառությունների

15 Ի՞նչ են կոչվում մոլախոտերի դեմ քիմիական պայքարի համար օգտագործվող նյութերը: (1 միավոր)

- 1) հերբիցիդներ
- 2) ակարիցիդներ
- 3) ֆունգիցիդներ
- 4) ինսեկտիցիդներ

16 Տրվածներից ո՞րը մոլախոտերի դասակարգման սկզբունքներից չէ: (1 միավոր)

- 1) կանքի տևողությունը
- 2) վնասակարության աստիճանը
- 3) բազմացման եղանակները
- 4) սննդառության ձևը

17 Կերը համարվում է համակցված, եթե՝ (1 միավոր)

- 1) մանրացված է
- 2) տեսակավորված է
- 3) պահածոյացված է
- 4) լիառացիոն է

18 Ո՞րը կերերին ներկայացվող պահանջներից չէ: (1 միավոր)

- 1) հյութալիությունը
- 2) մարսելիությունը
- 3) ուտելիությունը
- 4) սննդարարությունը

19 Նշվածներից ո՞րը ուղղակի պարարտանյութ չէ: (1 միավոր)

- 1) գիպսը
- 2) ամոֆոսը
- 3) կալիումի քլորիդը
- 4) նատրիումական սելիտրան

20 Ի՞նչ տարածությամբ պետք է մեկուսացված լինի տաքդեղի սերմնադաշտը: (1 միավոր)

- 1) 1000-1500մ
- 2) 2000-2500մ
- 3) 3000-3500մ
- 4) 400-500մ

21 Նշվածներից ո՞րն է բույսերի համար բաց դաշտում լույսի կարգավորման միջոցառում: (1 միավոր)

- 1) ճիշտ ընտրված սնման մակերեսը
- 2) բերքահավաքի համապատասխան ժամկետը
- 3) միջշարքերի կանոնավոր փխրեցումը
- 4) կանոնանվոր կատարված վարը

22 Տրվածներից ո՞րը կապ ունի բանջարային մշակաբույսերի մեջ ֆուսֆորի ավելցուկի հետ: (1 միավոր)

- 1) հին տերևները դեղնում են
- 2) առաջանում է մագնեզիումի, կալիումի պակաս
- 3) տերևածայրերը դարչնագույն են դառնում
- 4) առաջանում է կալցիումի, երկաթի պակաս

23 Տրվածներից ո՞րն է բավարարում ջերմատների համար հատկացված հողամասի պահանջներին: (1 միավոր)

- 1) Ջերմատները պետք է ճանապարհ ունենան դեպի տնտեսության մյուս արտադրական տեղամասեր:
- 2) Ռելիեֆը պետք է լինի ալիքաձև:
- 3) Գրունտային ջրերը լինեն հողի մակերեսին մոտիկ:
- 4) Հարավից պետք է լինի քամիներից պաշտպանող անտառաշերտ:

24 Ո՞ր միացությունների քանակական պարունակությունով է պայմանավորված սննդամթերքի էներգետիկ հատկությունը: (1 միավոր)

- 1) սպիտակուցների, ածխաջրերի և ճարպերի
- 2) հանքային նյութերի և ֆերմենտների
- 3) բուրավետ և ֆենոլային նյութերի
- 4) վիտամինների և բազմաֆենոլային միացությունների

25 Նշվածներից ո՞ր ապրանքային ենթախմբում է ընդգրկված բադրիջանը: (1 միավոր)

- 1) դդմային
- 2) տոմատային
- 3) դեւերտային
- 4) սալաթա-սպանախային

26 Մթերքում որակի նշված ցուցանիշներից որո՞նք կարելի է որոշել միայն օրգանալեպտիկ ճանապարհով: (1 միավոր)

- 1) սուրճի բույրը
- 2) բանջարեղենում վիտամինների խումբը
- 3) դոմաբանջարեղենում մեջ ջրի տոկոսային պարունակությունը
- 4) մեղրի մեջ շաքարի տոկոսային պարունակությունը

27 34%-ոց ամոնիումի նիտրատ պարարտանյութի 50կգ-ոց պարկում քանի կիլոգրամ է ազոտ նյութը: (1 միավոր)

- 1) 12,5կգ
- 2) 17կգ
- 3) 1,47կգ
- 4) 35կգ

28 Նշվածներից ո՞րը ցրտադիմացկուն բանջարային բույս չէ: (1միավոր)

- 1) գազար
- 2) ճակնդեղ
- 3) ամսաբողկ
- 4) կաղամբ

29 Տրված պնդումներից ո՞րը ճիշտ չէ: (1միավոր)

- 1) Հազարը միամյա մշակաբույս է:
- 2) Ծաղկակոկոնների առաջացման փուլը ընդգրկված է վեգետատիվ աճի շրջանի մեջ:
- 3) Օղի բարձր ջերմաստիճանի և ցածր հարաբերական խոնավության պայմաններում տաքդեղի ծաղիկները թափվում են:
- 4) Ցեղայինը քաղհանի տեսակ է՝ հացահատիկային մշակաբույսերի սերմնադաշտում:

30 Ի՞նչ նպատակով են ջերմատները ըստ երկարության կառուցում հյուսիսից դեպի հարավ: (1միավոր)

- 1) օդափոխության պահպանման
- 2) ջերմության, լուսավորության ճիշտ կարգավորման
- 3) պարարտացման փոքր չափաբաժին օգտագործելու
- 4) խոնավության պահպանման

31 **Տրվածներից 3-ը հյուրալի կերեր են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. համակցված կերերը
2. արոտային կանաչը
3. մարգագատնային խոտը
4. խոտայուրը
5. սիլոսը
6. հատիկակերը
7. արմատապտուղները

32 **Տրվածներից 3-ը միջբուսային և միջշարային տարածքների խիստ նորմավորվածության եղանակներ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. քառակուսի-բնային սածիլում
2. ժապավենաձև սածիլում
3. սովորական շարային ցանք
4. քառակուսի սածիլում
5. բնային ցանք
6. ուղղանկյուն-բնային սածիլում
7. լայնաշարք սածիլում

33 **Տրված պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. Սորտային հսկողություն, որը իրականացվում է սորտային ցանքերի դաշտային ապրոբացիայի ճանապարհով:
2. Ծովաբողկը երկամյա մշակաբույս է:
3. Գազարի և ճակնդեղի սերմնաբուծությունը ընթանում է չորս վեգետացիոն տարում:
4. Ծաղկակաղամբը ենթարկվում է ընտրովի բերքահավաքի:
5. Ոռոգման չափաքանակը ջրի այն քանակն է, երբ տալիս ենք յուրաքանչյուր ջրման ժամանակ:
6. Հողի նախացանքային մշակաման աշխատանքներից են վար, քաղհան, բուկլից:
7. Սոխիթը թթու հողերի համար լավագույն պարարտանյութ է

34 **Տրվածներից 3-ը միանգամյա բերքահավաքի բանջարաբույսեր են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. ծաղկակաղամբը
2. գլուխ սոխը
3. սխտորը
4. պոմիդորը
5. դդմիկը
6. թրթնջուկը
7. ուշահաս կաղամբը

35 **Տրված պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. Վարունգի իգական ծաղիկների գերակշռող մասը գտնվում է գլխավոր ցողունի վրա:
2. Ձմերուկը մինչև ծաղկելը պետք է քիչ ջրել:
3. Ջերմատան օժանդակ կառույցները պետք է տեղադրել հարավային մասում:
4. Այլատեսակայինը քաղհանի տեսակ է՝ հացահատիկային մշակաբույսերի սերմնադաշտում:
5. Բանջարային մշակաբույսերում կալցիումի պակասը առաջացնում է հետծաղկումային փտում:
6. Սխտորին պետք տալ թարմ գոմաղբ՝ շուտ հասունանալու համար:
7. Թրթնջուկը և խավրժիլը երկամյա բանջարաբույսեր են:

36 **Տրված շարքերից 3-ում բոլոր նշվածները հողի պրոֆիլի (կտրվածքի) մորֆոլոգիական (արտաքին կամ ձևաբանական) հատկանիշներն են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. մեխանիկական կազմը և ստրուկտուրան
2. ներփակումները և կառուցվածքը
3. քարքարոտությունը և աղակալվածությունը
4. գույնը և գենետիկական հորիզոնները
5. հզորությունը և խոնավունակությունը
6. ջերմահաղորդականությունը և նորագոյացումները
7. հանքաբանական կազմը և էրոզացվածությունը

37 **Հետևյալ պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. ՀՀ բնահողային գոտիներում ձևավորվել են 14 հողատիպեր՝ իրենց 27 ենթատիպերով:
2. Մեկ վեգետացիոն շրջանում բազմամյա և միամյա մշակաբույսերի հաջորդաբար մշակությունը միևնույն դաշտում կոչվում է մոնոկուլտուրա:
3. Ուղղաձիգ գոտիականություն նշանակում է տեղանքի հեռավորությունը հասարակածից:
4. Հողի մշակման համակարգերը լինում են գարնանացան և աշնանացան մշակաբույսերի համար:
5. Ցանքաշրջանառությունը մշակաբույսերի և ցեղերի գիտականորեն հիմնավորված հաջորդականությունն է ժամանակի և տարածության մեջ:
6. Հակաերոզիոն վարը երոզացված հողերի մշակման եղանակ է:
7. Մոլախոտերի կենսաբանական խմբերը առանձնացվում են՝ ըստ դրանց տարածվածության աստիճանների:

38 **Տրվածներից 3-ում արտացոլված է օրգանական գյուղատնտեսության իրավական դաշտը: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. ՀՀ Ներմուծման իրավական կարգավորումներում
2. ՀՀ Հարկային օրենսգրքում
3. ՀՀ Ազգային անվտանգության ռազմավարությունում
4. ՀՀ Արտահանման իրավական կարգավորումներում
5. ՀՀ Մաքսային օրենսգրքում
6. ՀՀ Օրգանական գյուղատնտեսության մասին օրենքում
7. ՀՀ Սահմանադրությունում

39

Տրված շարքերից 3-ում ներկայացված են օրգանական գյուղատնտեսության հիմնական սկզբունքները: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. գյուղատնտեսական արտադրանքի արժեքի ավելացումը՝ ֆերմերային տնտեսությունների բարձր եկամտաբերություն ապահովելու համար
2. մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացումը
3. առավել լավ հարմարված բույսերի տեսակների և սորտերի ընտրությունը, մթերքի վերամշակման ընթացքում դրանց կենսաբանական լիարժեքության պահպանումը
4. կենսաբազմազանության պահպանման համար նպաստավոր միջավայրի ձևավորումը, էկոանվտանգ և ռեսուրսապահպան տեխնոլոգիաների ներդրումը
5. պարարտանյութերի կիրառման արդյունավետության բարձրացումը և վնասակար օրգանիզմների վերացումը
6. բնական ճանապարհով հողի ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական կազմի բարելավումը, լոկալ կամ ներտնտեսային փակ շղթայի ձևավորումը
7. ինտենսիվ համակարգերի օգտագործումը գյուղատնտեսության մեջ՝ պարենային անվտանգության ապահովության համար

40

Տրվածներից 3-ը մշակաբույսերի ոչ վնասակար կենդանի օրգանիզմների գենետիկական կատեգորիաներ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. Կլոր որդեր՝ անձրևորդեր և կալիֆորնիական որդեր
2. Միկրոօրգանիզմներ՝ սնկեր, բակտերիաներ և վիրուսներ
3. Ցածրակարգ օրգանիզմներ՝ մամուռներ և քարաքոսեր
4. Հողվաճոտանիներ՝ տզեր և միջատներ
5. Կլոր որդեր՝ նեմատոդներ
6. Հողվաճոտանիներ՝ յոթկետանի գատիկ և ոսկեաչիկ
7. Փափկամորթեր՝ խխունջներ և կողիւնջներ